

Tiểu Kinh Nguyên Thủy Tuyển Giảng

Bài 06

Giảng giải : Thầy Thích Thiện Trang

Giảng ngày : 05. 09. 2026

Phát trực tiếp trên Kênh YouTube Thích Thiện Trang

<https://www.youtube.com/watch?v=ed3p2uII2EU>

mạng xã hội Facebook, Fanpage Thích Thiện Trang:

<https://www.facebook.com/thaythichthientrang>

Nam Mô Như Lai, bậc A La Hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn!

Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật! Kính chào toàn thể quý vị đồng tu! Hôm nay là bài thứ 06 trong loạt bài chia sẻ về chuyên đề “Tiểu Kinh Nguyên Thủy Tuyển Giảng”. Mỗi buổi chúng ta cố gắng học vài đoạn kinh, vài bài kinh nhỏ. Còn buổi thứ Tư thì chúng ta sẽ học những bài kinh dài. Phần đầu tiên hôm nay chúng ta vào phần nghiệp.

Chủ đề 1:

Hiểu Rõ Về Nghiệp Và Quả Báo

((3.100) Kinh Hạt Muối: Lonakapalla – Kinh Tăng Chi Bộ)

[Đoạn 1: Quan điểm sai "Nghệp nào thì quả đúng như vậy"]

Đây là một quan điểm mình tưởng là đúng, xưa nay cũng học như vậy. Nhưng khi học vào Kinh NiKaya thì không phải như vậy. Đó là người ta cứ tưởng quan điểm là nghiệp nào, quả đó, nhưng không phải. Ở trong này Đức Phật nói:

- Nay các Tỷ-kheo! Ai nói như sau: "Người này tạo nghiệp như thế nào thì sẽ chịu quả đúng như thế". Nay các Tỷ-kheo! Nếu sự kiện là vậy, thì không có đời sống Phạm hạnh, cũng không thấy có cơ hội để hoàn toàn chấm dứt đau khổ.

Tức là Đức Phật nói quan điểm này là sai. Sai là sao? Đức Phật nói: *‘Nay các Tỷ-kheo, ai nói như sau: “Người này tạo nghiệp như thế nào thì sẽ chịu quả đúng như thế. Nay các Tỷ-kheo! Nếu sự kiện là vậy thì không có đời sống Phạm hạnh, cũng không thấy có cơ hội để hoàn toàn chấm dứt đau khổ”*. (Đây là chúng ta sửa một chút so với bản dịch của ngài Minh Châu, sửa chút cho rõ hơn thôi).

Chúng ta cứ tưởng là làm nghiệp gì thì sẽ chịu quả đúng như vậy, hồi xưa mình cũng nói đúng như vậy. Nhưng Đức Phật nói không phải, Đức Phật nói nếu mà có như vậy thì không có đời sống Phạm hạnh, tức là mình tu không có giải thoát. Đời sống Phạm hạnh là thành chứng quả đó, cũng không có cơ hội để chấm dứt hoàn toàn đau khổ, vì làm nghiệp nào chịu quả đó mà, làm sao thì chịu quả như vậy. Quan điểm đó là quan điểm không đúng. Vậy quan điểm đúng là quan điểm như thế nào? Đức Phật nói như sau ở đoạn thứ hai:

[Đoạn 2: Quan điểm đúng "Nghiệp trở quả tùy theo điều kiện thế nào thì chịu như vậy"]

Bài kinh này, nếu chúng ta đọc bản nguyên văn của ngài Minh Châu dịch thì càng khó hiểu hơn. Ở đây chúng tôi đã sửa lại, dịch lại để cho dễ hiểu, nhưng đọc hình như cũng mơ hồ.

Nhưng này các Tỷ-kheo, ai nói như sau: "Nghiệp người này tạo sẽ trở quả như thế nào, thì người ấy sẽ chịu quả như thế ấy". Này các Tỷ-kheo! Nếu sự kiện là vậy thì có đời sống Phạm hạnh, có cơ hội để hoàn toàn chấm dứt đau khổ.

Mình thấy câu này dường như giống ở trên mà. Nhưng không giống đâu quý vị, một bên nói là ‘tạo nhân gì thì sẽ chịu quả như vậy’, còn một bên nói là ‘nghiệp đã tạo sẽ trở quả như nào thì người ấy sẽ nhận quả như thế ấy’. Một bên nói là nhân như vậy thì cuối cùng nhận quả y chang vậy luôn. Chúng ta lấy một ví dụ, như quý vị nói người đó giết một con gà cho nên sau này họ thành con gà để người ta giết lại. Quan điểm như vậy là quan điểm ở trên. Tức là tạo nghiệp làm sao thì sau này chịu quả y chang như vậy. Nhưng Đức Phật nói không phải như vậy, mà Đức Phật nói quan điểm thứ hai là ‘nghiệp tạo rồi trở quả như thế nào thì phải chịu như thế’.

Tức là sao? Ví dụ như bây giờ nghiệp giết con gà, thì sau này nó trở nhiều quả, chứ không phải là một quả. Chẳng hạn như nó trở quả là người đó phải đọa vào trong Địa ngục. Như vậy người ta vô Địa ngục thì người ta chịu, chứ đâu có phải làm con gà để người ta giết lại đâu.

Quý vị hiểu không ạ? Hoặc là đời nào đó bị người khác giết, như vậy quả khác mà, đâu có giống y chang như vậy đâu.

Đó là một vài ví dụ. Như bài này không phải chỉ vậy mà còn sâu hơn nữa. Tại vì Đức Phật nói là nếu có sự kiện như vậy, tức là đúng theo như vậy, thì tu hành mới được, mới có giải thoát và mới có cơ hội để chấm dứt đau khổ. Chứ còn không, quý vị nói quý vị làm sao cứ nhận quả vậy, thì sẽ không có giải thoát, không có chấm dứt khổ đau được.

Có mấy loại nghiệp, trong đó có những nghiệp mà không thể trở, quý vị nhớ không, chứ không phải nghiệp nào cũng trở v.v... Trong bài này hôm nay chúng ta chỉ học một phần nhỏ trong phần nghiệp thôi.

Đoạn thứ ba, đoạn này nghe cần phải để ý:

[Đoạn 3: Cùng làm nghiệp ác nhỏ nhưng có người đọa Địa ngục, có người thì chịu ngay đời hiện tại, không còn về sau]

Trong bài kinh thì Đức Phật nói như sau:

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người dù chỉ làm một nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy cũng đưa người đó vào Địa ngục. Này các Tỷ-kheo. Nhưng ở đây, có người làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, hưởng chỉ là nhiều.

Quý vị để ý cho kỹ nha! Tức là ở đây có hai nội dung: Nội dung thứ nhất là có người dù làm một nghiệp ác nhỏ thôi, nhưng nghiệp ác

ấy cũng đưa người ta vào trong Địa ngục, chứ không phải cứ tưởng là nghiệp ác nhỏ không có đưa vào Địa ngục. Nhưng cũng có trường hợp có người làm nghiệp ác nhỏ tương tự (tức là giống như vậy), nhưng nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không có xuất hiện nữa, tức là nó không có trở ở trong tương lai nữa, hưởng chỉ là nhiều, mà nó trở luôn trong hiện tại.

Chúng ta lấy ví dụ để cho quý vị dễ hiểu, bây giờ có một người làm một nghiệp ác nhỏ, như chửi mắng người khác, nói xấu người khác. Do nghiệp đó sẽ đưa họ vô Địa ngục, tức là quả nặng nhất, Đức Phật nói quả nặng nhất là vô Địa ngục chỉ do việc chửi người ta thôi. Đó là một nghiệp ác nhỏ như vậy có thể có [quả lớn]. Nhưng cũng nghiệp đó, một người khác chửi người khác, cũng tương tự vậy luôn. Nhưng nghiệp đó chỉ trở quả trong hiện tại cho người đó thôi. Tức là người đó chỉ bị người ta chửi lại hoặc là bị gì đó như khó chịu v.v... và sau này không có nhận quả nữa, hết rồi, trở một lần hết rồi. Trong một bài kinh khác Đức Phật nói rằng: Nghiệp chỉ khi nào chịu kết quả rồi thì không còn nữa.

Như vậy quý vị thấy không ạ? *Cùng là một nghiệp ác nhỏ nhưng cho quả khác nhau.* Chứ không phải là mình cứ bảo nghiệp như vậy là nó trở quả như vậy, không phải. Đó là Tà kiến ngày xưa mình học. Tại vì ngày xưa mình học là nghiệp như vậy thì trả quả như vậy, cho nên Kinh Lăng Nghiêm mới nói là ‘người giết dê, ăn thịt dê, cho nên dê chết làm người, người chết làm dê’ đó. ‘Các loài khác cũng vậy, ăn qua ăn lại cho đến số

kiếp nhiều như vi trần'. Thật ra không đúng như vậy, mà tùy duyên nha. Bài kinh này chính là phá đi những điều như vậy, quý vị chú ý nha! Cho nên mình học kinh Nguyên thủy rồi, mình hiểu rồi là mình không có tin mấy kinh Đại thừa là vậy. Tại vì kinh Nguyên thủy nói rất chi tiết, kĩ càng từng điều.

Chúng ta hiểu câu nói này rồi, chúng ta trở lại nha: *Cùng một việc ác nhỏ nhưng có người thì vô Địa ngục, có người thì chỉ chịu quả trong hiện tại và không xuất hiện trong tương lai nữa (không có còn nữa).*

Như vậy thì chắc chắn có quý vị sẽ thắc mắc rằng tại sao lại như vậy? Và người nào có thể làm nghiệp ác nhỏ mà đi vô Địa ngục? Người nào làm nghiệp ác nhỏ mà chịu quả báo ngay trong hiện tại, rồi sau này không có bị nữa? Mình muốn là hạng người thứ hai đúng không? Ở đây Đức Phật đưa ra luôn:

[Đoạn 4: Người làm nghiệp ác nhỏ nhưng bị đọa Địa ngục]

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy lại đưa người đó vào Địa ngục?

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân không được tu tập, giới không được tu tập, tâm không được tu tập, tuệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém, dễ bị cảnh khổ. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy đưa người đó vào Địa ngục.

Quý vị thấy đoạn chữ màu đỏ, giải thích người nào làm việc ác nhỏ mà đi vô Địa ngục, đó là: ‘thân không tu tập, giới không tu tập, tâm không tu tập, tuệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém dễ bị cảnh khổ, làm như vậy thì nghiệp ác nhỏ nhưng đưa vô Địa ngục’.

Chúng ta phân tích từng chữ. Thứ nhất là ‘thân không tu tập’. Ở đây, chúng ta biết trong kinh Nguyên thủy, Đức Phật nói tu có bốn điều: Tu thân, tu giới, tu tâm và tu tuệ. Tu thân là sao? Là thân không làm ác, không làm những điều bất thiện. Tu giới là phải giữ giới. Tu tâm là nói về tu Thiền, tu định. Còn tu tuệ là tu về trí tuệ, mình gọi là Thiền quán, học pháp v.v... Và người này thì phước đức ít, đức hạnh kém (ở trong bản của ngài Minh Châu dịch khó hiểu hơn, ở đây chúng ta dịch dễ hiểu rồi, tra hết Chú giải luôn rồi), dễ bị cảnh khổ (tức là cảnh chỉ cần đổi một chút là khổ liền). Giống như phước mình kém, hoàn cảnh mình kém, nó cứ thay đổi cái là khổ.

Lấy ví dụ như lúc mà bị dịch Covid, nhiều người đâu có khổ đâu, họ vẫn sướng, đó là khó bị cảnh khổ. [Còn có người] dễ bị cảnh khổ, là cảnh mới thay đổi một chút là bị khổ rồi. Người như vậy thì họ làm nghiệp ác nhỏ nhưng nghiệp đó cũng đưa họ vô Địa ngục luôn, cho nên cẩn thận.

Mình coi lại mình thử xem, cũng may nha, dù sao cũng tu được chút. Tu thân, tu giới, tu tâm, tu tuệ được chút đó. Như vậy là cũng có chút phước đức, không biết có nhiều không. Đức hạnh có không? Có dễ

bị cảnh khổ không? Cần thận nha! Người như vậy dễ bị đoạ vô Địa ngục dù làm nghiệp ác nhỏ.

[Đoạn 5: Người làm nghiệp ác nhỏ thì chịu quả trong hiện tại, không còn bị ở tương lai]

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ác ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, huống chi là nhiều?

Đây là dịch theo Chánh kinh luận, nên không có thêm chữ nào hết. Vì vậy, ở đây chúng ta cố gắng hiểu nha! Tức là cũng làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp đó cho quả trong hiện tại. Và ở đây phải thêm chữ ‘trong tương lai’ nữa, nhưng tại vì trong Chánh kinh chữ Pali không có chữ tương lai mà chỉ nói: *‘dù chỉ chút ít không còn xuất hiện nữa, huống chi là nhiều’*. Tức là cho quả rồi sau này nó không có xuất hiện nữa, dù tí xíu cũng không có, huống chi là nhiều. Đảm bảo sẽ không xuất hiện nữa.

Quý vị chắc mong được vậy đúng không? Làm nghiệp ác nhỏ mà mong nó trở quả luôn bây giờ, sau này không có chịu nữa, không có vấn đề gì nữa. Đây là nói nghiệp ác nhỏ thôi, chứ không nói nghiệp ác lớn nha! Đức Phật nói là hạng người nào:

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân được tu tập, giới được tu tập, tâm được tu tập, tuệ được tu tập, nhiều phước đức, phẩm chất cao quý, sống với tâm vô lượng. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy có làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay

trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện về sau nữa, hưởng chi là nhiều.

Chúng ta cố gắng rơi vào hạng người này đúng không ạ? Thì quý vị phải tu tập về thân, về giới (phải giữ giới), tu tập về tâm là tu định, tu tập về tuệ là tu tập về trí tuệ Phật giáo, là Thiền quán, học pháp v.v... phải có nhiều phước đức. Liệu chúng ta có nhiều phước đức chưa? Phẩm chất cao quý nữa, tức là tâm mình phải tốt, đạo đức, đức hạnh tốt. Trái ngược với ở trên, thay vì ở trên kia là dễ bị cảnh khổ, thì ở đây là sống với tâm vô lượng. Cho nên là mình phải có Từ vô lượng tâm, kiểu vậy đó. Tức là tâm rộng lớn, nói chung không phải Tâm vô lượng, Từ vô lượng tâm thì nói ghê gớm quá, nhưng nói chung là tâm rộng rãi, rộng lớn. Như vậy thì quả mà mình làm những nghiệp ác nhỏ sẽ trở luôn trong đời này, sau này không trở nữa, hết luôn. Cho nên đây là giá trị của tu tập nha! Cố gắng nha!

Như vậy phải tu tập về thân, về giới, về tâm và trí tuệ. Ngoài ra cố gắng có phước, có đức, có phẩm chất cao quý và cố gắng tâm rộng rãi. Trên bản ngài Minh Châu dịch ở trên là hẹp hòi luôn đó quý vị, thật ra cũng giống nhau thôi. Mình hiểu đức hạnh kém rồi thì cũng nằm trong đó. Dịch như vậy để cho quý vị thấy có một kiểu mới. Quý vị có thể đọc bản gốc để so sánh nha. Chúng ta có thêm bản tham khảo nữa cho rõ ràng thôi.

Như vậy ở đây mình cố gắng rơi vào hạng thứ hai, cố gắng tu tập. Cho nên giá trị tu tập là vậy. Nghiệp ác nhỏ không đưa vô Địa ngục, đó là giá trị của tu tập. Và để làm rõ hơn thì Đức Phật đưa ra ví dụ:

[Đoạn 6: Ví dụ "bỏ năm muối vào chén nước"]

Này các Tỷ-kheo! Ví như có người bỏ một nắm muối vào chén nước nhỏ. Này các Tỷ-kheo! Các Thầy nghĩ thế nào? Nắm muối đó có làm cho nước trong chén ấy trở thành mặn và không uống được không?

- Thừa đúng vậy, bạch Thế Tôn. Vì cớ sao? Bởi nước trong chén nhỏ này là ít, nên nắm muối này làm nước trở thành mặn và không uống được.

Ví dụ rất thực tế đúng không quý vị? Đức Phật nói là lấy một nắm muối bỏ trong chén nước nhỏ, ly nước gì đó cũng được. Quý vị thích bỏ vô cái nào cũng được, một nắm muối như vậy. Thì Đức Phật mới hỏi ‘nước đó có phải do bị muối làm cho mặn và không uống được?’ Các Tỷ-kheo nói đúng, bởi vì chén nước nó ít lắm cho nên nắm muối đó là quá mặn. Quý vị nghĩ đúng không? Nguyên nồi canh mà mình cho nắm muối thôi nó cũng mặn không ăn được nữa, đừng nói là chén nước có chút xíu.

Như vậy Đức Phật mới nói ví dụ: giống như người phước đức yếu không có tu tập, tâm nhỏ nhen v.v... người như vậy làm nghiệp ác nhỏ thì cũng bị quả nặng, có thể đưa vô Địa ngục luôn, quý vị hiểu không ạ? Đó, như vậy thôi.

Còn người kia thì sao?

[Đoạn 7: Ví dụ "bỏ năm muối xuống sông Hằng"]

- **Này các Tỷ-kheo! Ví như có người bỏ một nắm muối vào sông Hằng. Này các Tỷ-kheo! Các Thầy nghĩ sao? Sông Hằng có vì nắm muối ấy mà trở thành mặn và không uống được không?**

Quý vị nghĩ thử coi có phải như vậy không? Mình bỏ một nắm muối xuống sông Hằng, sông Hằng có trở thành mặn được không? Không uống được không? Tất nhiên là không rồi đúng không ạ? Các tỷ kheo trả lời:

- **Thưa không, bạch Thế Tôn. Vì sao? Vì nước sông Hằng quá nhiều. Nắm muối ấy không thể làm nước trở thành mặn và không uống được.**

- **Này các Tỷ-kheo! Cũng vậy, ở đây, có người dù chỉ làm một nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy cũng đưa người đó vào Địa ngục. Này các Tỷ-kheo. Nhưng ở đây, có người làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, huống chi là nhiều.**

Rõ ràng! Cũng vậy thôi, người làm nghiệp ác nhỏ nhưng tại sao họ không đọa Địa ngục, mà họ chỉ nhận quả báo trong đời hiện tại thôi và sau này họ không trả quả báo nữa. Chẳng qua là do họ có nhiều điều quá thuận lợi, phước họ lớn, đức họ lớn, có tu tập về thân, về giới, về tâm và tuệ, đức hạnh lớn và họ sống với tâm rộng rãi. Như vậy họ tạo

ngiệp nhỏ thì không có đưa họ vào Địa ngục, mà họ chỉ nhận quả ngay trong đời hiện tại và hết luôn, sau này không có trở lại nữa.

Cho nên đó là giá trị tu tập nha! Quý vị nên nhớ, giá trị tu tập nằm ở bài này đó. Phải biết như vậy! Như vậy đơn giản thôi, không có gì khó khăn.

[Đoạn 8: Nhắc lại 2 hạng người]

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy lại đưa người đó vào Địa ngục? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân không được tu tập, giới không được tu tập, tâm không được tu tập, tuệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém, dễ bị cảnh khổ. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy đưa người đó vào Địa ngục. (Cho nên không tu tập mà làm nghiệp ác nhỏ cũng có thể bị đưa vào Địa ngục nha).

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, hưởng chi là nhiều? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân được tu tập, giới được tu tập, tâm được tu tập, tuệ được tu tập, nhiều phước đức, phẩm chất cao quý, sống với tâm vô lượng. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy có làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện về sau nữa, hưởng chi là nhiều.

Cho nên là hãy cố gắng làm hạng như thế là tốt nhất. Cho nên giá trị tu tập ở đây. Nhiều người nói thôi không giải thoát cũng không có gì, cho nên khỏi tu tập luôn. Khỏi tu tập thì quả trở sẽ đưa vô Địa ngục, Ngạ quỷ, Súc sanh nha! Dù làm ác nhỏ, nhưng nếu mình có tu tập, mình sống với tâm vô lượng, có đức hạnh tốt v.v... thì như vậy nghiệp ác nhỏ mà mình đã lỡ làm cũng không có họa, mà chỉ cho mình quả [ở hiện tại thôi]. Cho nên đây là giá trị tu tập đó nha, không có tưởng bỏ nha!

Ở đây, Đức Phật tiếp tục lấy ví dụ. Trong những bài kinh Nguyên thủy, Đức Phật nói rất kỹ.

[Đoạn 9: Ví dụ về đồng tiền]

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người bị tù tội vì nửa đồng tiền, hay vì một đồng tiền, hay vì một trăm đồng tiền. Nhưng ở đây, này các Tỷ-kheo, có người không bị tù tội vì nửa đồng tiền, hay vì một đồng tiền, hay vì một trăm đồng tiền.

Đức Phật đưa ra ví dụ: ở thế gian có người đi tù chỉ vì nửa đồng tiền thôi, vì một đồng tiền hoặc 100 đồng tiền. Nhưng có người [cũng lấy] bấy nhiêu đó mà không bị đi tù. Bây giờ chắc quý vị thấy thực tế trong đời như vậy đúng không ạ? Có thật mà, đúng không? Tại sao lại như vậy? Đức Phật nói luôn:

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào bị tù tội vì nửa đồng tiền, hoặc vì một đồng tiền, hoặc vì một trăm đồng tiền? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người nghèo khổ, ít của cải, ít tài sản. Này các Tỷ-

kheo! Người như vậy bị tù tội vì nửa đồng tiền, hay vì một đồng tiền, hay vì một trăm đồng tiền.

Tại vì tài sản quý vị ít quá, nghèo quá, cho nên làm gì đó, ví dụ như đi ra đường, nói đơn giản gây ra một chuyện tai nạn mà không có tiền đền người ta, làm bể cái gì đó của nhà người ta, không có tiền đền. Giống như mình làm shipper, chở đồ giá trị như chiếc điện thoại iPhone 17 hay 18 Pro Max gì đó, giá trị mấy chục triệu mà làm mất. Nhưng nghèo quá, vì đi làm shipper không có tiền đền, thì đi tù đúng không ạ? Còn người giàu thì sao, người giàu thì ăn thua gì, có bao nhiêu đâu, ta bỏ ra ta đền lại cái mới.

Ở trên báo có câu chuyện, có một chị đó đi uống cà phê, có cái Macbook mấy chục triệu gì đó để trên cái bàn ở quán cà phê. Vì cái bàn yếu thế nào đó, nó sập, thế là rớt bị bể có một miếng thôi, chỉ có móp chúp thôi, chưa bị hư. Thì cô ta mới bắt đền. Nói chung là không có bắt đền gay gắt đâu, nhưng ông chủ quán cà phê ra đền. Ông chủ nói cái này cô mua bao nhiêu? Chị kia kêu mua 65 triệu hay sao đó. Thì ông chủ quán kêu vậy thì bây giờ sẽ mua một cái 65 triệu y chang vậy luôn, đền luôn, trong vòng 2 ngày để chép dữ liệu luôn, rồi đưa qua cho ông chủ quán dùng cái cũ.

Cho nên, sau đó [ông đó] nổi tiếng luôn quý vị, vì đền xin như vậy. Rồi ông lấy máy đó về xài, không có gì hết. Còn nếu mình không có tiền, làm sao mà chơi đẹp như vậy được, đâu có đền được, coi chừng bị kiện

thế này kia. Cho nên phước báu rõ ràng khác nhau, chúng ta thấy như vậy. Đó là ví dụ rất thực tế rõ ràng.

Cho nên quý vị học kinh của Đức Phật chính thống luôn thực tế, gọi là *‘thiết thực trong hiện tại, đến để mà thấy* (tự mình chiêm nghiệm)’. Còn [những kinh] kia nói toàn lý thuyết cao siêu mà mơ hồ, tại vì nói lý thuyết thôi. Ví dụ như nói nơi đó [có người] tu thì trong vòng Đông, Tây, Nam, Bắc 100 do-tuần không có tai nạn xảy ra v.v... Bây giờ có chỗ nào mà 100 do-tuần tai nạn không có xảy ra? Toàn khắp thế giới cũng không có. Vào thời Đức Phật, Ngài đang ngồi Thiền bên hang hay hốc đá đó, vậy mà sét đánh chết hai anh em đó với mấy con bò. Vậy mà kêu là nơi nào có Phật (có người tu) là an toàn. Không có đâu! Nói xạo không, cho nên từ đó mình không tin là vậy. Vào thời Phật, quý vị cứ mở kinh ra, có câu chuyện đó đó. Rõ ràng Đức Phật đi ở nơi đó, nơi đó vẫn hạn hán. Hạn hán vẫn là hạn hán à. Có những kinh Đại thừa nói lý thuyết cao siêu. Mà hồi xưa mới dụ được người ta, bây giờ người ta ngu quá mới bị dụ, chứ mấy người tỉnh tỉnh chút là họ nghĩ: mình cũng tu tập, bao nhiêu người cũng tu tập ghê [lắm], giữ giới, thiền định, rồi trì chú ghê lắm, mà sao thiên tai rầm trời vậy. Cho nên nói là mình phải nghĩ.

Như vụ ở Nepal, có ngôi nhà màu xanh tồn tại được, có video quay luôn. Rồi bắt đầu hôm sau lên mạng, thấy bao nhiêu người tu Tịnh Độ, cũng làm video ghép vô, nói Phật A Di Đà chiếu xuống bảo vệ cho nhà đó. Quý vị thấy vô lý không ạ? Tự nhiên mình ăn ké. Rồi bên Thiên chúa

lại đăng lên, kêu là nhà này thờ Chúa cho nên được như vậy, bên kia cũng đăng lên. Mỗi người đăng mỗi kiểu, rồi bên Thánh gì đó cũng đăng lên v.v... đăng mỗi kiểu. Người nào cũng giành ngôi nhà đó, tín đồ đó là của mình hết. Mà trong khi người ta không có nhận là tín đồ của ai đâu. Thấy vô lý không quý vị?

Xong rồi cuối cùng khoa học điều tra ra, nhà đó không phải đơn giản. Nguyên dưới nền đất không phải đất, mà là một tảng đá rất lớn, và khi làm nhà người ta đã khoan xuống dưới đá mấy cái cột. Và do nhà đó làm mấy lần, lần đầu tiên chỉ có làm tầng một thôi vào năm 1993 hay 1995 gì đó. Khi đó làm xong rồi, bao nhiêu năm sau mới làm tầng trên, cho nên nhà đó kiên cố đứng vững, cứng quá và nó bám trên đá như vậy nên không có bị [đổ]. Và hên nữa là trên đó còn có một khúc đá ở trên nữa, nó chặn dòng chảy làm giảm tốc lực chảy của dòng nước. Nhờ đó ngôi nhà đó mới tồn tại được, không phải là ngẫu nhiên.

Vậy mà bao nhiêu người vô giành giật, nào là Phật, Bồ-tát gia hộ, nào là Thánh thần gia hộ v.v... rồi làm video đăng lên mạng. Đó không phải là mê tín, mà là vọng ngữ. Vì sao? Vì những người đó không biết mà dám nhận, trong khi đó gia đình đó họ đâu có nói là họ thuộc tôn giáo nào. Cho nên mình tu mình phải thật thà, thật thà là quan trọng, cái nào đúng thì nói đúng, cái nào sai thì nói sai. Chứ không đúng mà mình cố tình nói sai, tu như vậy là Pháp môn rắn bò. Hôm trước chúng ta đã học Pháp môn này rồi, có những người quanh co thì sanh thú cũng quanh co. Bài kinh này rất thực tế.

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào không bị tù tội vì nửa đồng tiền, hay vì một đồng tiền, hay vì một trăm đồng tiền? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người giàu có, nhiều tiền của, nhiều tài sản. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy không bị tù tội vì nửa đồng tiền, hay vì một đồng tiền, hay vì một trăm đồng tiền. (Vì mấy đồng đó đối với họ chẳng ăn thua. Có gì họ đền là xong, vì họ nhiều tiền mà, rất rõ ràng nha! Cho nên kinh Phật rất thực tế, không có gì gọi là mê tín ở đây hết nha!)

Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, ở đây có người dù chỉ làm một nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy cũng đưa người đó vào Địa ngục. Này các Tỷ-kheo! Nhưng ở đây, có người làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, huống chi là nhiều.

Tóm lại nãy giờ đang nói nghiệp ác nhỏ nha! Xin nhấn mạnh là nghiệp ác nhỏ, không nói [nghiệp ác] lớn, toàn là nói nhỏ thôi, Đức Phật lúc nào cũng nói [nghiệp ác] nhỏ.

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy lại đưa người đó vào Địa ngục? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân không được tu tập, giới không được tu tập, tâm không được tu tập, tuệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém, dễ bị cảnh khổ. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy đưa người đó vào Địa ngục.

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, hưởng chi là nhiều? Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân được tu tập, giới được tu tập, tâm được tu tập, tuệ được tu tập, nhiều phước đức, phẩm chất cao quý, sống với tâm vô lượng. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy có làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện về sau nữa, hưởng chi là nhiều.

Tức là người nào làm như vậy, do thân không tu tập, giới không tu tập, tâm không được tu tập, huệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém, dễ bị cảnh khổ. Thì người đó làm nghiệp ác nhỏ vẫn bị vô Địa ngục. Còn người có tu tập thân, có tu tập giới, có tu tập tâm, có tu tập tuệ, nhiều phước đức, phẩm chất cao quý, sống với tâm vô lượng, thì những người như vậy làm nghiệp ác nhỏ cũng không có vô Địa ngục, mà yên tâm là nó chỉ trở quả ngay hiện tại và sau này không còn nữa.

Cho nên đây cũng là khai thị về nghiệp. Quý vị muốn nghiệp không còn nữa, nó trở liền, nhưng nghiệp nào trở liền? Nghiệp nhỏ, nhẹ thì dễ trở. [Còn] nghiệp lớn thì không trở liền đúng không? Thường là vậy! Không phải là không trở liền, nhưng chỗ này nghiệp nhỏ có thể trở liền, đảm bảo điều đó.

[Đoạn 10: Ví dụ về ăn trộm cừu]

Trong bản ngài Minh Châu gọi là ăn trộm dê, nhưng khi tra trong Pali thì chữ đó là chữ ‘cừu’, không phải ‘dê’. Có lẽ ngài dịch là dê cho mọi người dễ hiểu.

Này các Tỷ-kheo! Ví dụ một người chủ đàn cừu hay người giết cừu, đối với một số người trộm cừu, người ấy có thể giết, hay trói, hay tịch thu tài sản, hay tùy ý xử lý. Nhưng đối với một số người khác cũng trộm cừu, thì không thể giết, không thể trói, không thể tịch thu tài sản, không thể tùy ý xử lý.

Tức là có người nuôi một đàn cừu, hoặc là họ làm nghề giết cừu, cho nên có một mớ cừu để đó. Có một số người trộm cắp, vậy người đó có thể xử lý bằng cách nào? Giết, trói, tịch thu tài sản, tùy ý muốn xử lý sao thì đều xử lý được. Nhưng có một số người khác thì không được, mặc dù cũng trộm đó, nhưng không thể giết, không thể trói, không thể tịch thu tài sản, không thể tùy ý xử lý.

Sao kỳ vậy? Mình nghe có vẻ ngược, ăn trộm thì muốn xử lý sao thì xử chứ. Nhưng không phải, có một số người muốn xử sao thì xử, một số người thì không thể như vậy được. Ủa sao kỳ vậy ta? Mình nghe thấy ngược ngược, nhưng Đức Phật nói rất thật, chúng ta nghe thử tại sao như vậy?

Này các Tỷ-kheo! Hạng người trộm cừu nào mà người chủ đàn cừu hay người giết cừu có thể giết, hay trói, hay tịch thu tài sản, hay tùy ý xử lý? (Tức là muốn xử lý sao cũng được).

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người nghèo khổ, ít của cải, ít tài sản. Người chủ đàn cừu hay người giết cừu, đối với hạng người trộm cừu như vậy có thể giết, hay trói, hay tịch thu tài sản, hay tùy ý xử lý.

Điều đó là đúng theo thời xưa nha, còn thời bây giờ dù người nghèo khổ, ít tài sản, cũng không được xử lý như vậy đâu. Nhưng thời Đức Phật đúng là như vậy, những người nghèo khổ, ít của cải, ít tài sản, gặp mấy người đó mà còn đi ăn trộm nữa, thì họ xử lý sao thì họ xử.

Rồi còn hạng người không được xử lý tùy ý thì sao?

Này các Tỷ-kheo! Hạng người trộm cừu nào mà người chủ đàn cừu hay người giết cừu, không thể giết, không thể trói, không thể tịch thu tài sản, không thể tùy ý xử lý?

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người giàu có, nhiều tiền của, nhiều tài sản, hoặc là nhà vua, hoặc là đại thần của nhà vua (quan lớn của vua). Người chủ đàn cừu hay người giết cừu đối với người trộm cừu như vậy, không thể giết, không thể trói, không thể tịch thu tài sản, không thể tùy ý xử lý. Mà trái lại, người ấy chỉ có thể chấp tay cầu xin: "Thưa ngài, hãy trả lại cho tôi con cừu hoặc tiền trị giá của con cừu".

Đúng không quý vị? Đúng quá chứ còn gì nữa, thời xưa vua tới, ông muốn lấy cừu thì cũng chịu thôi, đâu thể tùy ý xử lý ông được. Mà phải “thưa ngài, ngài trả lại cho con”, con nhờ, hoặc không trả con cừu thì trả giá trị con cừu, tiền bao nhiêu đó, đúng không quý vị? Cho nên

Đức Phật nói quá đúng. Ví dụ này để nói là những người có tu tập, rồi có phước đức lớn, khi nghiệp ác nhỏ trở ra thì quả nhẹ thôi, không có vấn đề gì hết, không sao hết. Giống như con kiến mà cắn bánh xe, kiểu vậy đó, nên không ăn thua.

Tóm lại bài kinh này đưa ra những ví dụ như vậy. Đoạn này nhắc lại hai hạng người như vậy, chỉ lặp lại thôi, nên không cần đọc. Tóm lại là tu tập tốt.

[Đoạn 11: Nhắc lại 2 hạng người]

Này các Tỷ-kheo! Cũng vậy, ở đây có người dù chỉ làm một nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy cũng đưa người đó vào Địa ngục. Này các Tỷ-kheo! Nhưng ở đây, có người làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, huống chi là nhiều.

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy lại đưa người đó vào Địa ngục?

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân không được tu tập, giới không được tu tập, tâm không được tu tập, tuệ không tu tập, phước đức ít, đức hạnh kém, dễ bị cảnh khổ. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy làm nghiệp ác nhỏ, nhưng nghiệp ác ấy đưa người đó vào Địa ngục.

Này các Tỷ-kheo! Hạng người nào làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện nữa, hưởng chi là nhiều?

Này các Tỷ-kheo! Ở đây, có người thân được tu tập, giới được tu tập, tâm được tu tập, tuệ được tu tập, nhiều phước đức, phẩm chất cao quý, sống với tâm vô lượng. Này các Tỷ-kheo! Người như vậy có làm nghiệp ác nhỏ tương tự, và nghiệp ấy cho quả ngay trong hiện tại, dù chỉ chút ít cũng không còn xuất hiện về sau nữa, hưởng chi là nhiều.

Và cuối cùng Đức Phật nhắc lại quan niệm về nghiệp như sau:

[Đoạn 12: Nhắc lại quan niệm về nghiệp]

- Ai nói như sau, này các Tỷ-kheo: "**Người này tạo nghiệp như thế nào thì sẽ chịu quả đúng như thế**". Này các Tỷ-kheo! Nếu sự kiện là vậy, thì không có đời sống Phạm hạnh, cũng không thấy có cơ hội để hoàn toàn chấm dứt đau khổ.

Tóm lại quan điểm về nghiệp tạo như thế nào thì chịu quả đúng như thế, là không đúng. Ví dụ như trên đó, ở trên chính là đưa ra những ví dụ đó đúng không ạ? Có những người tạo ra nghiệp ác nhẹ, nhưng đâu có chịu quả nặng đâu. Ví dụ như người ăn trộm cừu là ông vua, thì ông đâu có bị gì đâu, không có bị, mà chỉ chịu nhẹ thôi v.v... Cho nên quan điểm đó sai.

Nhưng này các Tỷ-kheo, ai nói như sau: "Nghiệp người này tạo sẽ trở quả như thế nào, thì người ấy sẽ chịu quả như thế ấy". Này các Tỷ-kheo! Nếu sự kiện là vậy thì có đời sống Phạm hạnh, có cơ hội để hoàn toàn chấm dứt đau khổ.

Tức là quả trở theo duyên, duyên là mình đang ở vị trí nào, trong hoàn cảnh nào, điều kiện nào v.v... ví dụ điều kiện của ông vua, ông đang địa vị là vua, nên quả không có trở mạnh được đối với nghiệp ác nhỏ như vậy.

Xin nhấn mạnh lần nữa, này giờ đang nói nghiệp ác nhỏ, chưa bàn đến nghiệp ác lớn, chút nữa chúng ta sẽ nói đến nghiệp ác lớn, ở đây chỉ nói nghiệp ác nhỏ thôi. Đừng có vội vui mừng, rồi cứ làm nghiệp ác thoải mái, không phải, ở đây chỉ nói nghiệp ác nhỏ. Cho nên nhờ như vậy mà mình mới có tu tập, tu tập mới có ý nghĩa, mới chuyển được nghiệp nhỏ và mới có cơ hội chấm dứt đau khổ, chứ không là không bao giờ chấm dứt đau khổ luôn. Tại vì nghiệp mình làm, mình kêu trả hết nghiệp, không có bao giờ trả hết nghiệp, bởi vì sao? Nghiệp cứ liên tục, liên tục trở như vậy từ vô số kiếp đến bây giờ, nhiều quá, nhiều lắm, nên trả không hết đâu. Nội dung bài kinh này là như vậy.

Tóm tắt bài Kinh Hạt Muối – Kinh 3.100 trong Kinh Tăng Chi Bộ

Một nghiệp ác nhỏ có thể đưa người ít tu tập, ít phước đức đến quả khổ lớn như vào Địa ngục; nhưng với người tu tập đầy đủ, nhiều phước đức, thì quả ấy có thể chỉ trở nhẹ ngay trong hiện tại, không còn trong tương lai. Như nắm muối bỏ vào chén nước thì

mặn, không uống được, nhưng bỏ vào sông Hằng thì hầu như không đáng kể.

Cho quý vị ví dụ này, ở trong đây có người ít tu tập, ít phước đức, tạo nghiệp ác nhỏ cũng có thể chịu quả khổ lớn, vô Địa ngục, như người ăn trộm cừu chẳng hạn. Nhưng người tu tập nhiều phước đức thì tạo

cùng một nghiệp ác nhỏ đó, như ông này, ông xin lại: “Thưa ngài, hãy trả lại cho tôi con cừu hoặc tiền giá trị con cừu”. Đó là chịu quả nhẹ trong hiện tại. Giống như ví dụ nắm muối bỏ vào ly nước thì mặn, không uống được. Nhưng nắm muối bỏ vào sông Hằng thì không ăn thua, nước sông Hằng chả có mặn thêm, cho nên uống vẫn được, là như vậy.

Ở đây nói thì chúng ta phải nói nghiệp ác nhỏ. Thế còn nghiệp ác nặng thì sẽ như thế nào? Đức Phật không có nói nghiệp ác nặng. [Nhưng] quý vị đừng có nói là ‘cứ làm nghiệp ác đi, mình có phước lớn v.v... thì mình sẽ không có sao’, đó là sai nha! Chúng ta hãy dẫn một ví dụ cho nghiệp ác nặng nào, quý vị lấy ví dụ được không? Ví dụ quý vị mở Kinh 50 trong Kinh Trung Bộ, bài kinh tên là Kinh Hàng Ma. Quý vị thấy câu chuyện trong đó, là quý vị biết ngay là nghiệp ác lớn. Cho dù đang có phước đức cực lớn, cũng không ăn thua.

Chúng ta tóm tắt khúc quan trọng thôi: Chuyện kể về Ngài Mục Kiền Liên. Nói theo ngôn ngữ Bắc truyền là Ma vương Ba tuần, bản dịch của ngài Minh Châu gọi là Ác Ma tới phá Phật và ngài Mục Kiền Liên.

Ngài Mục Kiền Liên nói: Ông có biết không? Đời quá khứ ta chính là Ác ma (Ma vương Ba tuần). Ông là con của chị ta, cho nên ông gọi ta bằng cậu. Và ông có biết, vào đời quá khứ, khi ta làm Ác ma (tức là làm Ma vương) như ông, thì lúc đó ta đang phá giáo đoàn của Đức Phật Câu Lưu Tôn (Pali là Kakusandha là Phật trong Hiền kiếp, vị Phật đầu tiên trong Hiền kiếp là Phật Câu Lưu Tôn).

Lúc đó ông phá bằng cách nhập vô những người Bà-la-môn, người dân, chửi bới, chửi rửa mấy vị Tỳ-kheo trong Tăng đoàn thời Đức Phật Câu Lưu Tôn. Thì Đức Phật Câu Lưu Tôn mới dạy phép tu Tâm từ để đối trị. Sau đó thấy không ăn thua nên ông đổi cách khác, bày cho họ cúng dường cho các vị Tỳ-kheo nhiều, để mấy người đó tu không được. Sau đó Đức Phật lại dạy Bất tịnh quán để đối trị với tham. Như vậy, ông không làm gì được hết.

Cuối cùng ông mới nhập vào một đứa trẻ, cầm hòn đá đập vô đầu vị Tỳ-kheo, mà vị đó là Thượng thủ trong giáo pháp của Đức Phật Câu Lưu Tôn. Vị đó là Đề nhất Thuyết pháp, có khả năng nhập định rất tuyệt vời, có thể nhập tới là bị đốt mà không cháy. Nhưng bữa đó bị đứa nhỏ cầm hòn đá đập bể đầu. Mà đứa nhỏ đó là do Ma vương Ba tuần tác động (Ma vương đó chính là tiền thân của ngài Mục Kiền Liên). Sau khi vừa làm việc đó xong thì Ma vương đó đọa Địa ngục luôn, và trải qua mấy Địa ngục suốt 1 vạn năm mới ra khỏi.

Ngài Mục Kiền Liên nói: *Ngày xưa ta như vậy đó, bây giờ ông là cháu ta, kế ngôi vị của ta. Bây giờ ông muốn như vậy tiếp không?* Câu chuyện này trong Chánh kinh nha: Kinh 50 - Kinh Hàng Ma ở trong Kinh Trung Bộ.

Câu chuyện đó nói điều gì? Dù đang phước lớn như Vua trời Tha Hoá Tự Tại (gọi là Ma vương), nhưng khi làm nghiệp ác lớn thì ngay lập tức nghiệp ác đó trở quả, đọa xuống Địa ngục luôn, không chờ lâu. Cho nên đó là nghiệp nặng, là thôi, là đi luôn nha, đừng có ỷ y. Ma

vương còn vậy, hưởng hồ mình. Nhớ! Đừng có nghe bài này xong rồi nghĩ là tôi tu nhiều rồi, tôi không sao hết! Không có! Quả báo đối với nghiệp nặng [là như vậy].

Thứ hai, câu chuyện đó nói lên điều gì? Ngài Mục Kiền Liên đã tu từ rất lâu rồi, phát nguyện tu một a-tăng-kỳ + 100 ngàn Đại kiếp trái đất, vậy mà gần đến thời điểm thành tựu rồi (thời Phật Câu Lưu Tôn đầu có xa, trong Hiền kiếp này luôn. Hiền kiếp này có 4 vị Phật ra đời: một là Phật Câu Lưu Tôn Phật, hai là Phật Câu Na Hàm Mâu Ni, ba là Ca Diếp Phật, thứ tư là Thích Ca Mâu Ni Phật), mà ngài Mục Kiền Liên vẫn đi chống đối Phật, vẫn còn tạo nghiệp như vậy để đọa Địa ngục.

Cho nên trong vòng sanh tử, khi chưa thành Thánh là không ăn thua. Và những chi tiết như vậy bác đi rất nhiều về giáo phái ngoại đạo của Bắc truyền (Đại thừa). Ví như ngài Tịnh Không nói ngài Mục Kiền Liên là cổ Phật tái lai. Cổ Phật tái lai đâu? Không có bằng chứng, mà chỉ thấy bằng chứng trong kinh, đó là ngài tu tập từ thời Đức Phật Thích Liên Hoa, phát nguyện như vậy v.v... ngài tu một a-tăng-kỳ kiếp + 100 ngàn Đại kiếp trái đất, gần đến đây rồi mà còn tạo nghiệp. Trong khi ngài là một trong hai Thượng thủ của Đức Phật Thích Ca, đã được thọ ký trong đời quá khứ. Vậy mà còn nghiệp như vậy, nên không có gì chắc chắn hết. Cho nên ráng mà tu, đừng nghĩ là tu ngon. Ngon là phải tu bao giờ thành Thánh nhân. Khi nào thành Thánh nhân mới ngon thôi, còn phàm phu là không có chắc, làm Thánh nhân rồi mới giúp được người ta.

Quý vị nhớ câu chuyện tiền thân của Đức Phật Thích Ca phỉ báng Phật Ca Diếp không? Ngài nói ông Sa-môn đầu trọc đó, câu chuyện đó trong Kinh Trung Bộ - Kinh 81, coi đi. Lúc đó ngài sắp thành tựu rồi, Phật Ca Diếp rất gần đây rồi, kể Phật Thích Ca luôn, mà tiền thân của Đức Phật Thích Ca đời đó vẫn còn phỉ báng Phật Ca Diếp, nói là ông Sa-môn đầu trọc.

Câu chuyện đó muốn nói lên điều gì? Hãy cẩn thận, mình còn là phàm phu thì chưa chắc đâu, bao giờ thành Thánh nhân rồi mới giúp được người ta. Thánh nhân là ai? Là người bạn của Ngài, có ngôi nhà không bị mưa trong ba tháng, người mà làm thợ gốm không dám đào đất để giữ giới đó. Bởi vì [người đó] chứng Tam quả A-na-hàm, cho nên tu rất tốt, sau đó sanh vào trời Tứ thiên Ngũ Bất Hoàn thiên.

Và vị đó giúp Phật Thích Ca, giúp thế nào? Quý vị coi lại mấy câu chuyện mà lúc Đức Phật Thích Ca lúc chưa thành Phật, còn là Thái tử Tất Đạt Đa, khi đi bốn cửa Thành. Lần đầu tiên đi gặp tướng già, lần thứ hai gặp tướng người bệnh, lần thứ ba gặp tướng người chết, lần thứ tư gặp tướng Sa-môn (tức là vị xuất gia). Lúc đó vua Tịnh Phạn đẹp hết rồi, cấm người già, cấm người bệnh, đừng để thấy những người xuất gia, cấm sạch. Nhưng không ăn thua gì, vì sao? Vì chính vị bạn của Ngài ở trời Ngũ Bất Hoàn thiên hiện xuống, dùng Thần thông biến ra người bệnh, biến ra người già, biến ra người chết, biến ra mấy cảnh đó để cho mỗi hai người thấy thôi, là Thái tử Tất Đạt Đa và Xa Nặc. Cho nên không ai thấy hết, không có cách nào. Chính vì vậy mới giúp được Ngài. Không

chỉ như vậy, mà [người đó] giúp thêm một lần nữa. Lúc Ngài đi vô trong rừng xuất gia, khi muốn đổi y, thì chính vị đó biến ra đưa y, bình bát... để Ngài đi làm Sa-môn.

Cho nên chỉ khi làm Thánh nhân thì mới giúp người ta thôi. Còn mình chưa thành Thánh nhân thì xin lỗi, trong vòng sanh tử, ngày nào đó trở lại phỉ báng Phật giáo, bị đọa giống như tiền thân của ngài Mục Kiền Liên là bình thường. Hoặc là phỉ báng cả Đức Phật, giống như tiền thân của Đức Phật Thích Ca trong thời Phật Ca Diếp. Cho nên không chắc đâu nha! Từ đó mình mới thấy, không tu hành thì nguy hiểm cực kỳ. Và những câu chuyện đó đập tan hết giáo lý Đại thừa, nào là thị hiện, nào là cổ Phật tái lai, không có vị nào hết. Tất cả các ngài đều lên bờ xuống ruộng trong đường sanh tử, tu đến khi thành thì thôi. Thậm chí đời cuối cùng rồi còn trầy da tróc vảy nữa. Có người tu đến trầy da tróc vảy mới chứng đạo.

Cho nên không dễ nha! Đừng có tưởng ngon, nhiều người cứ tưởng ngon lắm, tu rồi ảo tưởng sức mạnh. Tại vì học theo Bà-la-môn giáo cho nên ảo tưởng sức mạnh, học theo mấy kinh Đại thừa, kinh Bà-la-môn mà. Nói nghe ngon lắm, nào là thế này thế kia, không có đâu. Quý vị rà trong Kinh điển Nguyên thủy, coi lại Kinh A Hàm, Kinh Nikaya thì mình thấy sợ lắm. Cho nên lúc đó muốn giải thoát sanh tử cho sớm, còn mong muốn gì nữa, không có! Chỉ những người ngu, những người dốt không chịu coi kinh, không chịu tìm hiểu, không biết rồi cứ sống ảo tưởng. Do tham, nghe hứa hẹn dễ thành tựu, hứa hẹn tuyệt vời, nhưng toàn là hứa

suông thôi, rồi tương lai vỡ mộng ra, lúc đó xuống Địa ngục cũng nên. Nhiều khi nhiều người xuống Địa ngục rồi hối hận.

Nên nhớ, trong Kinh 50, Kinh Hàng Ma về ngài Mục Kiền Liên. Khi xuống Địa ngục, nó nói tội cho nghe, tội như thế nào, có hết. Cho nên là những người hoằng dương Đại thừa, giáo pháp ngoại đạo đọa xuống dưới đó, họ được Địa ngục ở dưới đó nói cho mà nghe. Cho nên bây giờ quý vị nói những người đồng tu, cần thận đừng có phỉ báng Chánh pháp của Đức Thế Tôn. Coi chừng mai một xuống đó rồi hối hận không kịp. Hãy cẩn thận! Mình không tu được, mình không tin, thì cũng không dám phỉ báng. Bởi vì đó là Chánh pháp của Đức Thế Tôn. Còn Mình tin ngoại đạo, không chịu tìm hiểu rồi còn phỉ báng Đức Phật, rồi nói đó là pháp môn Tiểu thừa là chết luôn! Cho nên coi chừng Địa ngục đang mở mà không biết, cứ tưởng là lên Tây Phương Cực Lạc, hãy cẩn thận!

Sẵn kể cho quý vị nghe những câu chuyện toàn trong kinh, quý vị mở kinh ra coi. Câu chuyện bạn của tiền thân Đức Phật Thích Ca ở trong Kinh Tương Ưng cũng có nữa, Phẩm Tương Ưng Chư Thiên, ngài đó xuống, Đức Phật nói ông là bạn của Ta, hồi xưa ông là thợ gốm, có tên là gì đó. Nay chúng ta gặp lại, hỏi đó ông cho ta cái gì đó, kể lại hết... nhiều bài, không phải một bài đâu. Mà trong Chánh kinh, không phải Chú giải đâu. Cho nên Chánh kinh như vậy, rõ ràng 'nói có sách mách có chứng', mở ra coi. Coi rồi mới tin được, chứ còn không, suốt ngày nghe người đời sau nói không có căn cứ. Họ nói toàn là cổ Phật tái lại, 'một Phật xuất thế, thiên Phật hộ trì' v.v..., không có đâu. Tìm một vị

Phật còn không ra nữa, có khi mấy a-tăng-kỳ kiếp không có một vị Phật ra đời, mà nói ngàn vị Phật, lấy đâu ra? Không có! Coi kinh mới chóng mặt, mới sợ, mới biết đường sanh tử đáng sợ lắm.

Mà lên bờ xuống ruộng không biết lúc nào, tưởng có phước báo hả? [Vấn] đọa. Như ngài Mục Kiền Liên đó, đang từ vua của tầng Trời thứ sáu Tha Hoá Tự Tại (gọi là Ma vương), địa vị cao như vậy, mà rớt một phát là rớt luôn vào Địa ngục. Vì tội chống đối với giáo pháp của Đức Phật Câu Lưu Tôn. Cháu của ngài bây giờ làm chức đó, vẫn còn đi chống tiếp. Cho nên là nguy hiểm vô cùng! Một khi đã sai là sai luôn, thật sự đáng sợ! Quý vị mở kinh coi nha, đánh vô Kinh 50, Kinh Hàng Ma trong Kinh Trung Bộ.

Chúng ta sang chủ đề thứ hai:

Chủ đề 2

Ba Hạng Người Tâm Khác Nhau

(Theo Kinh Tăng Chi Bộ)

[Đoạn 1: Mở đầu]

- Có ba hạng người này, này các Tỷ-kheo, có mặt, xuất hiện ở đời. Thế nào là ba?

(1) Hạng người với tâm ví dụ như vết thương, (2) với tâm ví dụ như ánh chớp, (ngài Minh Châu dịch là chớp sáng) (3) với tâm ví dụ như kim cang.

Tức là có ba hạng người ở đời: Một hạng người tâm thì giống như vết thương, một hạng người tâm giống như ánh chớp (là tia sét sáng lên), và một hạng người tâm giống như kim cương hay kim cương. Thế nào là ba hạng người đó? Chúng ta sẽ đọc đoạn thứ hai.

[Đoạn 2: Hạng người với tâm như vết thương]

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là **hạng người với tâm ví dụ như vết thương**? Ở đây, này các Tỷ-kheo, **có người phẫn nộ, nhiều hiềm hận, dù có bị nói chút ít, cũng tức tối phẫn nộ, sân hận, sừng sộ, biểu lộ sự phẫn nộ, sân hận và bức tức. Ví như một vết thương đang làm mủ, nếu bị cây gậy hay một miếng sành đánh phải, liền chảy mủ nhiều hơn. Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, ở đây có người phẫn nộ và bức tức. Này các Tỷ-kheo, đây gọi là hạng người được ví dụ với vết thương đang làm mủ.**

Hạng người thứ nhất tâm giống như vết thương đang làm mủ. Tức là người có phẫn nộ, nhiều hiềm hận, dù có bị nói chút ít thôi cũng tức tối, sân hận, sừng sộ, biểu lộ sự phẫn nộ, bức tức. Giống như vết thương, quý vị thấy nó đang làm mủ như vậy, quý vị đem một cái cây, hay mảnh sành đánh trúng thì nó chảy mủ nhiều hơn, đau hơn nữa. Đó là hạng người với tâm như vết thương. Quý vị nghĩ mình có trong hạng người đó không? Chắc là kêu không có! Vậy thì xuống hạng người thứ hai và thứ ba, coi thử mình có không?

[Đoạn 3: Hạng người với tâm như ánh chớp]

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là **hạng người với tâm được ví dụ như ánh chớp**? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người như thật rõ biết (về Tứ đế): **"Đây là khổ"** (đoạn giữa ngài Minh Châu bỏ một khúc rồi, tức là Khổ, Tập, Diệt, Đạo (Tứ đế)) ... như thật rõ biết **"Đây là con đường đưa đến khổ diệt"**. Ví như một người có mắt, thấy các sắc trong đêm tối mù mịt, khi có ánh chớp. Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, ở đây có người như thật rõ biết: **"Đây là khổ"**... như thật rõ biết: **"Đây là con đường đưa đến khổ diệt"**. Này các Tỷ-kheo, đây được gọi là hạng người với tâm được ví như ánh chớp.

Như vậy người tâm như ánh chớp là gì? Quý vị thấy trong ví dụ, Đức Phật giải thích là giống như có mắt, cho nên ban đêm tối thui, nhưng khi chớp lên một cái là sáng, thấy rõ được mọi thứ trong lúc chớp thôi. Còn lúc không chớp thì không thấy. Tia sét chớp chớp một cái là thấy. Hạng người nào là như thật biết rõ Bốn đế: Khổ, Tập, Diệt, Đạo? Phải là Tu-đà-hoàn trở lên thì mới biết rõ như thật. Tu-đà-hoàn, Tư-đà-hàm, A-na-hàm là những hạng người như vậy. Đó là hạng người thứ hai.

[Đoạn 4: Hạng người với tâm như kim cương]

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là **hạng người với tâm được ví dụ như kim cương** (hay kim cương đều được)? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người, nhờ đoạn tận các lậu hoặc, ngay trong hiện tại, tự mình với thắng trí, chứng ngộ, chứng đạt và an trú Vô lậu Tâm giải

thoát, Tuệ giải thoát. Đây các Tỷ-kheo, đây gọi là hạng người, với tâm được ví dụ như kim cương.

Ba hạng người này, đây các Tỷ-kheo, có mặt, xuất hiện ở đời.

Như vậy hạng người thứ ba là A-la-hán. Chúng ta thuộc hạng người nào? Một là hạng người tâm như vết thương, hai là tâm giống như ánh chớp (là Tu-đà-hoàn đến Tam quả A-na-hàm, theo trong Chú Giải nói vậy), hạng người thứ ba là tâm giống như kim cương (là A-la-hán rồi). Còn hạng phàm phu thì tâm ví dụ như vết thương. Cho nên là dễ bị tức, dễ bị sùng sộ. Cho nên đừng có tưởng mình ngon, chưa có hạng hai, hạng ba. Chỉ còn hạng một thôi.

Bài Kinh này cũng dễ, quý vị coi hình tóm tắt như sau:

Ba hạng người có mặt ở đời (Kinh Tăng Chi Bộ)		
1. Tâm như vết thương	2. Tâm như ánh chớp	3. Tâm như kim cương
		
Có người phẫn nộ, nhiều hiềm hận, dù chỉ bị nói chút ít cũng tức tối, sân hận, sùng sộ, biểu lộ sự bực tức. Ví như vết thương đang làm mủ, nếu bị chạm vào liền chảy mủ nhiều hơn.	Có người như thật rõ biết: “Đây là khổ”, “Đây là khổ tập”, “Đây là khổ diệt”, “Đây là con đường đưa đến khổ diệt”. Ví như người có mắt, thấy các cảnh vật trong đêm tối mù mịt, khi có ánh chớp. (Bậc Tu-đà-hoàn trở lên)	Có người nhờ đoạn tận các lậu hoặc, ngay trong hiện tại, tự mình với thẳng trí, chứng ngộ, chứng đạt và an trú Vô lậu Tâm giải thoát, Tuệ giải thoát. (Bậc A-la-hán)
Ba hạng người này, có mặt, xuất hiện ở đời.		

1. Tâm như vết thương:

Có người phần nộ, nhiều hiềm hận, dù chỉ bị nói chút ít, cũng tức tối phần nộ, sân hận, sừng sộ, biểu lộ sự bức tức, tại vì chưa có đoạn hết Kiết sử Phiền não mà. Ví như vết thương đang làm mủ, nếu bị chạm vào liền chảy mủ nhiều hơn.

2. Tâm như ánh chớp:

Là thấy rõ đường, bởi vì người ta thấy rõ như thật: “Đây là Khổ”, “Đây là khổ tập”, “Đây là khổ diệt”, “Đây là con đường đưa đến khổ diệt”. Ví như người có mắt thấy các cảnh vật trong đêm tối mù mịt, khi có ánh chớp. Bạc Tu-đà-hoàn trở lên.

3. Người tâm như kim cương (kim cương):

Người tâm như kim cương thì yên tâm, không sao, không lay động, không bao giờ sân hết, không bao giờ có chuyện gì về tâm bị dao động. Đó là [vì] đã đoạn tận các Lưu hoặc (là hết Phiền não rồi) và chứng được A-la-hán.

Ba hạng người này, có mặt, xuất hiện ở đời.

Ở đây, ví dụ về người thấy rõ như thật, [tâm] giống như ánh chớp, là bậc Tu-đà-hoàn rồi, người ta cũng chỉ có khả năng là nhìn thấy Phiền não, chứ người ta không có đoạn tận được Phiền não. Người ta mới đoạn được ba Kiết sử là: Thân kiến, Hoài nghi, Giới cấm thủ. Còn Tham và Sân thì mới giảm thôi, chưa có hết được. Cho nên họ vẫn khởi Phiền não, nhưng họ thấy được giống như ánh chớp, chớp lên là thấy, xong rồi tắt. Quý vị hiểu không ạ? Ví dụ là như vậy đó, tức là chớp lên thì

thấy, xong rồi tắt. Còn mình thì sao? Không thấy luôn. Cho nên là Phiền não nhiều hơn.

((3.25) Kim Cang: Vajirūpama – Kinh Tăng Chi Bộ).

Ở trong Chú Giải có chú thích là:

+ Hạng người tâm như vết thương là hạng phàm phu.

+ Hạng người tâm như ánh chớp là bậc Thánh hữu học (Tu-đà-hoàn trở lên).

+ Hạng người tâm như kim cang là bậc Thánh A-la-hán, Phật, Bích-chi-phật.

Chúng ta sang chủ đề thứ ba. Chủ đề này cũng đánh tan bớt một số Tà kiến.

Chủ đề 3

Không có Giác ngộ về Tứ Thánh Đế thì không đoạn tận khổ đau

Kinh 32. II. Cây Keo (Khandira) trong Kinh Tương Ưng Bộ

[Đoạn 1: Tuyên bố sự kiện giải thoát không xảy ra nếu không giác ngộ Tứ thánh đế]

-- Nay các Tỷ-kheo, ai nói như sau: "Không có như thật giác ngộ Thánh đế về Khổ, không có như thật giác ngộ Thánh đế về Khổ tập, không có như thật giác ngộ Thánh đế về Khổ diệt, không có

như thật giác ngộ Thánh đế về Con Đường đưa đến Khổ diệt, ta sẽ chơn chánh đoạn tận khổ đau"; sự kiện này không xảy ra.

Thời nay có nhiều người nói là không cần Tứ đế gì hết, họ niệm Phật để sanh về cõi nào đó v.v... Họ nói giống vậy chứ gì nữa, đâu cần học Tứ đế gì đâu, đâu cần tu mấy pháp đó. Tứ đế, Bát chánh đạo họ bỏ hết, không cần học khổ là gì, nguyên nhân của khổ là gì (tức là Khổ tập), rồi cũng không học Khổ diệt là thế nào, rồi con đường để giác ngộ như thế nào, con đường để chấm dứt khổ như thế nào. Mà họ nói là ta cũng sẽ chấm dứt được khổ. *Đức Phật nói sự kiện đó không có xảy ra*, có nghĩa là nói không có con đường nào khác đâu. Quý vị tin mấy người đời sau, họ nói là có con đường vãng sanh về thế giới đó, rồi giải thoát giác ngộ, không có! Ở đây Đức Phật nói không có con đường nào hết, 'sự kiện đó không xảy ra'. Phải giác ngộ Tứ thánh đế, chắc chắn, không có con đường nào khác.

Đức Phật lấy ví dụ:

[Đoạn 2: Ví dụ minh họa của Đức Phật]

Này các Tỷ-kheo! Ví như một người nói như sau: "Với những lá cây keo, hay lá cây palàsa (một thứ cây có bông màu đỏ thắm mọc trước lá) hay lá cây kha-lê-lặc (amalaka), tôi sẽ làm giỏ bằng lá để đem nước lại hay làm cái quạt"; sự kiện này không xảy ra.

Này các Tỷ-kheo! Cũng vậy, ai nói như sau: "Không như thật giác ngộ Thánh đế về Khổ... không như thật giác ngộ Thánh đế về Con Đường đưa đến Khổ diệt (nói chung là không có như thật giác

ngộ về Khổ, Tập, Diệt, Đạo), ta sẽ chơn chánh đoạn tận khổ đau"; sự kiện này không xảy ra.

Đức Phật [lấy ví dụ] giống như quý vị lấy lá cây keo mà đựng nước, thì có được không? Đức Phật nói là mấy người đó tuyên bố rằng lấy lá cây keo này mà đi đựng nước hoặc là làm quạt, thì có quạt được không? Lá cây như vậy thì làm sao đựng nước được? Không có chuyện đó xảy ra.

Cho nên không có giác ngộ về Tứ thánh đế: Khổ, Tập, Diệt, Đạo mà nói là đoạn tận khổ đau thì điều đó không có. Cho nên nói ‘vậy tôi vãng sanh về cõi đó là tôi hết khổ rồi’, có đúng không? Không có! Đức Phật nói chưa có giác ngộ về Tứ thánh đế là không có. Mà giác ngộ Tứ thánh đế là chứng quả Tu-đà-hoàn, ít nhất là phải chứng Tu-đà-hoàn. Đó là trong bài kinh khác nói. Cho nên khi giác ngộ về Tứ thánh đế là người

đó ít nhất là bậc Dự lưu Tu-đà-hoàn, không có chạy đâu hết. Cho nên không chứng Tu-đà-hoàn, không có con đường nào thoát khổ đâu! Mình tin là tin những người đời sau đó, chứ mình không tin Phật, thì ráng chịu thôi. Đó là những người chưa đủ căn lành đối với Phật pháp, cho nên dễ tin vào những tà thuyết, những sự dụ dỗ.

Thật ra cũng đúng thôi! Quý vị nghĩ coi, bây giờ bán cái iPhone, người ta thì bán cái iPhone 17, 18 Pro max (chắc sắp ra rồi đó), nghe quảng cáo cũng tầm 30 mấy triệu, mà bây giờ có người bán 5 triệu thôi, và đông người mua, chất lượng như thật luôn. Con đường này dễ, hàng này là hàng đặc biệt, sản xuất có lỗi, nhưng lỗi đó không ăn thua gì hết, đem qua đây xài được hết. Bán như thật mà vẫn tin, người ta nói tiền nào của nấy, vậy mà cũng nhiều người mua.

Quý vị đọc hết Tam tạng kinh điển đi, quý vị thấy không có vị Thánh đệ tử nào mà tu con đường nào khác hết. Tất cả chư Phật quá khứ, từ những vị Phật nhắc trong kinh cho đến hiện nay, và những hàng Đệ tử, các ngài đều phải tu cả. Không có một con đường nào, thấy nói các ngài là sanh về cõi nào đó, để thành một vị gì đó rồi trở lại. Không hề có!

Quý vị coi đi hết trong kinh đi, ngài Mục Kiền Liên cũng phải tu 1 a-tăng-kỳ cộng 100.000 Đại kiếp. Ngài Xá Lợi Phất cũng như vậy. Ngài Ma Ha Ca Diếp cũng phải tu gần 2 a-tăng-kỳ, đời này nếu không gặp Phật Thích Ca thì ngài cũng chứng quả Độc giác, không cần nữa. Rồi ông Đề Bà Đạt Đa cũng tu 2 a-tăng-kỳ, người nào cũng vậy, tất cả các vị

Thánh đệ tử đều như vậy. Phật cũng như vậy, Phật cũng tu trầy da tróc vảy, quý vị mở Kinh Tiểu Bộ ra coi, hơn 500 câu chuyện tiền thân, thử coi Ngài khổ như thế nào, đời lăn lộn. Có hơn 500 câu chuyện, nhưng trong một câu chuyện có kể mấy đời luôn đó, chứ không phải một đời nữa. Có câu chuyện kể cả mấy đời.

Cho nên nhiều chuyện, mình coi như vậy rồi mình mới thấy các ngài tu gian nan, con đường như vậy. Và con đường độc nhất ra khỏi sanh tử là Tứ diệu đế, Bát chánh đạo. Không có con đường nào khác. Và đây, một lần nữa Đức Phật nói không có chuyện đó xảy ra. Quý vị nếu nói có xảy ra, là giống như lấy lá cây keo này mà quý vị đựng nước, điều đó có xảy ra không? Không xảy ra. Vậy mà mình tin vẫn xảy ra thì thôi đó, không có nha! Không có chuyện đó.

Cho nên là hãy nghe đi! Bây giờ ở Việt Nam có những quảng cáo bán iPhone rẻ lắm quý vị, có nhiều iPhone rẻ thiệt, là iPhone gì vậy? iPhone giả, họ thay rồi, ví dụ như thay bộ phận này, thay bộ phận kia, được mỗi cái vỏ thôi, họ thay ở trong ruột hết rồi. Cho nên là nhiều người lên mạng nói: “Ủa iPhone của em bữa nay tự nhiên nó bị sao đó?” v.v...

Bây giờ Việt Nam có nhiều cái lừa lắm, bán phần mềm giá rẻ nữa. Ví dụ phần mềm đó giá 5 triệu, 6 triệu, mà họ kêu giá phần mềm này bán chỉ có 100, 200 ngàn. Nghe mừng quá, mua liền. Khi mua với điều kiện gì? Họ kêu là nhập tài khoản iCloud của anh vào, thì mới tải về được. Đúng rồi, đăng nhập tài khoản iCloud của người ta, vừa đăng

nhập xong là họ khóa máy luôn. Máy của các bạn đã bị chủ nhân khóa. Thấy chưa? Rồi sao? Rồi lúc đó kiện cáo kiểu gì được? Tại vì mình nhập tài khoản iCloud của người ta rồi, thì máy đó thành của người ta. Người ta có quyền bấm ở trên cái máy khác, là mất máy hay khóa máy. Muốn mở máy hả? Liên hệ chủ.

Có nhiều đồng tu vay tiền app qua tài khoản iCloud, có đồng tu có con vay kiểu đó, nó khóa máy luôn, nó khóa từ xa, rồi đưa tiền chuộc cao lên, đưa tiền chuộc mua phần mềm giá rẻ nhưng cuối cùng bị nó lấy cái Iphone rồi bắt chuộc bằng nửa giá cái Iphone. Không có cái gì rẻ đâu quý vị, cái gì cũng có giá của nó, đúng giá, đúng thực tế, người ta bán giá thị trường như vậy rồi. Bán mấy cái máy toàn là máy ăn trộm, máy hack v.v... thì mới rẻ, nói chung là đồ dỏm, không có đồ sang được đâu, không có đồ thật đâu, cho nên hãy tin vào đó.

Nếu không các ngài ngu à? Quý vị nghĩ coi Đức Phật Thích Ca, rồi bao nhiêu vị Phật khác, rồi các Thánh đệ tử của Phật Thích Ca, các Thánh đệ tử các vị Phật khác ngu hết à? Không biết con đường Tây Phương Cực Lạc để đi à? Mà sao phải đi tu cho khổ vậy? Tại sao tôi ngu dốt dữ vậy? Các ngài ngu sao? Không có đâu! Chỉ có người đời sau bịa ra, những người tin theo và những người bị lừa thôi.

Cho nên chỉ có kinh Nguyên thủy nói sự thật và hãy cố gắng nghe, những phương pháp hành, lâu lâu chúng tôi chỉ nói một chút thôi. Quý vị nghe đi, để quý vị thấy những câu chuyện sự thật như vậy, chứ không phải như Kinh Địa Tạng nói là trong các ngày trai mà tụng một biến kinh

này thôi, là trong khoảng Đông, Tây, Nam, Bắc trong khoảng 100 do-tuần không có xảy ra tai nạn. Xin lỗi! Bây giờ tai nạn đầy luôn, ngày nào cũng tai nạn giao thông chết, ngày nào cũng có chỗ bị ngập nước, chỗ bị điện giật v.v... đủ hết, đâu có chuyện đó.

Rồi trong Kinh Vô Lượng Thọ nói nơi nào có người tu hành theo Phật pháp, gọi là ‘Phật sở hành xứ’ thì nơi đó yên bình, không có chiến tranh. Quý vị thấy yên bình, mọi thứ tốt không? Đất nước hưng thịnh không? Tìm khắp thế giới không có luôn. Bây giờ người tu đông lắm mà. Cho nên đồ nói xạo khác đồ thật. Đức Phật nói thật, Đức Phật nói: Cho dù Như Lai ra đời hay không có ra đời, Như Lai xuất hiện hay không xuất hiện, thì các pháp vẫn thường hằng như thế. Quy luật sanh tử, quy luật nghiệp báo, nó là như vậy, tự nó vận hành, không có ai có thể không chế được. Nếu không chế được thì Phật đại từ đại bi mà, không phải mỗi Đức Phật Thích Ca, mà vô lượng chư Phật từ trước đến giờ, các Ngài sẽ ra không chế luật đó để cho chúng sanh vui sướng ở trong đó. Tại sao không làm? Vì làm không được? Làm không được nên các Ngài chỉ có một con đường là ra khỏi sanh tử đi. Ngài dạy như vậy và chỉ cho con đường, chúng sanh đi hay không đi, không phải lỗi của Ta. Chúng sanh không đi thì thôi, kệ! Chỉ vậy thôi!

Và số người Ngài độ rất ít, rất ít. Chư Thiên được độ nhiều hơn, chư Thiên trí tuệ hơn con người, nên được độ nhiều hơn, [nhưng] như vậy cũng không có ăn thua. Mỗi vị Phật ra đời giống như lấy tay hốt một nắm cát trong sa mạc, cầm nắm cát đó đi, nắm cát đó chính là số

lượng chúng sanh được độ, còn số lượng chúng sanh ở lại trong luân hồi cũng còn đông lắm. Ngài để lại giáo pháp đó, ai tiếp tục thực hành, ngày nào còn có người thực hành đúng như vậy, thì vẫn có người chứng đạo, vẫn có người tiếp tục đi con đường giải thoát. Ngày nào không có ai thực hành, không có ai tin nữa, thì không còn giáo pháp nữa, thì thôi. Cõi Trời vẫn còn, cõi Trời vẫn có người tin, nhưng khó hơn, vì càng về sau càng mai một. Giống như vua trời Đế Thích, chúng ta vừa nghe Kinh Đế Thích Sở Vấn, ông cũng lặn lội đi tìm miết mà không có.

Quý vị coi câu chuyện trong Tương Ưng Sakka, phần Tương Ưng Bộ, vua trời Đế Thích Sakka tại nhân gian, đi lên làm vua trời Đế Thích cũng mới thôi. Khi ông lên, ông không thấy Phật giáo nữa (lúc đó không có Phật pháp), nên ông đi tìm người này, tìm người kia, hỏi các vị Samôn, Bà-la-môn thấy tu trong rừng, trong núi khổ hạnh lắm. Hỏi: Có biết con đường tu hành, hay nguyên nhân khổ được không? Không ai trả lời được! Còn hỏi ngài tên là gì. Ngài nói ta là Thiên chủ của trời Đế Thích, Sakka, là vua trời Đạo Lợi. mấy người kia hỏi: ‘Ngài làm hạnh nghiệp gì mà được như vậy?’ Rồi một hồi quy y với ngài luôn. Đáng lẽ ngài đi tìm con đường giải thoát, hỏi mấy người tu hành mà mấy người tu hành còn không biết, còn quy y lại với ngài, bái ngài làm Sư phụ nữa.

Cho nên khi Phật Thích Ca ra đời, ông bận quá không có thời gian gặp. Nhưng chỉ một lần trong đời gặp Phật Thích Ca, thì ngay lần đó chứng Sơ quả Tu-đà-hoàn. Qua một bài [pháp], chỉ mấy câu hỏi, đủ giải quyết cho ông chứng Sơ quả Tu-đà-hoàn. Và ông biết, ông tái sanh lại

liền. Tức là ông vừa hết thọ mạng, tái sinh lại là vua Trời Đế Thích. Và ông cũng biết tương lai hết đời đó là ông xuống nhân gian thêm lần nữa, làm thân người. Nhưng dù sao chứng Tu-đà-hoàn rồi, không mê nữa, nhập thai và sau đó có thể chứng được Nhị quả ở cõi Người. Rồi sau đó lên cõi Trời làm vua Trời Đạo Lợi một lần nữa, rồi sau đó lên trời Sắc Cứu Cánh, mới ra khỏi sanh tử.

Còn lâu! Còn lâu lắm quý vị! Cho nên ai đời này chứng Tu-đà-hoàn trở lên, cũng còn lâu, chưa ra khỏi sanh tử liền đâu. Nhưng dù sao cái khổ trong kinh nói: giống như nước biển, nhiều như vậy nhưng bây giờ chỉ còn vài giọt nước thôi. Nỗi khổ của người Tu-đà-hoàn đã đoạn tận được nhiều lắm. Hay là ngọn núi nhiều như vậy, nhưng bây giờ chỉ còn 7 hòn đá thôi. Những nỗi khổ của người Tu-đà-hoàn phải chịu còn rất ít, còn nỗi khổ của mình, nếu như chưa chứng Tu-đà-hoàn thì rất nhiều. Phải ráng nỗ lực thôi, học những bài kinh này để mình củng cố Chánh kiến.

[Đoạn 3: Tuyên bố điều kiện bắt buộc của giải thoát khổ đau]

Này các Tỷ-kheo, nếu có ai nói như sau: "Sau khi như thật giác ngộ Thánh đế về Khổ... sau khi như thật giác ngộ Thánh đế về Con Đường đưa đến Khổ diệt, ta sẽ chơn chánh đoạn tận Khổ đau"; sự kiện này có xảy ra.

Tức là con đường đầu tiên để vào quả Tu-đà-hoàn là như vậy. Ít nhất là Tu-đà-hoàn, còn không là thành Phật luôn. Chứ còn quý vị không

giác ngộ về Tứ Thánh đế mà nói có thể giải thoát luân hồi, chuyện đó không có.

[Đoạn 4: Ví dụ minh họa của Đức Phật]

Ví như, này các Tỷ-kheo, có người nói như sau: "Với những lá sen hay lá pasàla hay lá màluva (một loại cây leo), tôi sẽ làm các giỏ bằng lá để đem nước lại hay làm cái quạt"; sự kiện này có xảy ra. Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, có ai nói như sau: "Sau khi như thật chứng ngộ Thánh đế về Khổ... Thánh đế về Khổ tập... Thánh đế về Khổ diệt... sau khi như thật chứng ngộ Thánh đế về Con Đường đưa đến Khổ diệt, ta sẽ chơn chánh đoạn tận Khổ đau"; sự kiện này có xảy ra.

Quý vị lấy lá sen đựng nước là ok, chứ lấy lá cây keo ở trên đựng nước được, thì đó chỉ là nói dốt, nói xạo thôi. Cũng như vậy, người nào

nói chứng ngộ Tứ thánh đế, giác ngộ Tứ thánh đế thì sẽ đoạn tận khổ đau, thì người đó nói đúng, sự kiện đó xảy ra. Còn người nào nói không cần học Tứ thánh đế, Bát chánh đạo, mà nói niệm Phật gì đó v.v... thì người đó nói xạo, sự kiện đó không xảy ra, bởi vì họ không cần Tứ thánh đế này. Quý vị thấy, ở bên đó họ đâu có chủ trương học những điều này đúng không ạ? Họ kêu một bộ kinh đó được rồi, một câu đó v.v... giảng giải. Hồi xưa mình cũng nói, chứ đâu có nói ai, hồi xưa mình cứ nói Kinh Vô Lượng Thọ có Tứ thánh đế: có Khổ, Tập, Diệt, Đạo. Nhưng cuối cùng bây giờ mình soi ra có đâu? Có cái vỏ không à, mà cái vỏ cũng không trúng, cái vỏ này không phải cái vỏ kia, nó là đội lốt. Giống như Iphone giả, họ thay hết ruột rồi, thay cái chip khác vô, thay đủ thứ vô. Họ để cái vỏ bán 5 triệu, mình thấy cầm ra đường cũng oai phong, tôi cũng Iphone mà, đúng không? Cái điện thoại này cũng ngon, nhưng bên trong toàn là đồ fake, toàn là đồ dờm ở trong đó mà không biết.

[Đoạn 5: Kết luận của Đức Phật]

Này các Tỷ-kheo! Do vậy, một cố gắng cần phải làm để rõ biết: "Đây là Khổ"... một cố gắng cần phải làm để rõ biết: "Đây là Con Đường đưa đến Khổ diệt".

Tức là Đức Phật nói cố gắng làm sao rõ biết được Tứ thánh đế: Khổ, Tập, Diệt, Đạo. Nội dung bài Kinh này chỉ vậy thôi.

Tóm tắt Kinh 32.II – Cây Keo (Khandira) - Kinh Tương Ưng Bộ

Không giác ngộ Tứ Thánh Đế thì không thể đoạn tận khổ đau.

Cứ nhớ công thức này, nói như Sư Toại Khanh xăm lên trán. Không cần xăm lên trán, dán lên bàn hay đầu đó. Nhớ! chỉ có con đường duy nhất là giác ngộ Tứ thánh đế, giống như cửa đó quý vị không đi qua thì không có đường nào giải thoát hết. Chỉ có một con đường duy nhất thôi!

Đức Phật khẳng định:

+ Nếu **không như thật giác ngộ Tứ Thánh Đế** mà nói rằng sẽ đoạn tận khổ đau thì **điều đó không thể xảy ra.**

+ Cũng như có những loại lá không thích hợp để làm giỏ đựng nước: dù muốn cũng **không thể làm được.**

Giống như quý vị lấy lá cây keo để làm giỏ đựng nước cũng không được. Cho nên những người kia họ tu, họ nói dù muốn giải thoát lắm nhưng không được vì không hợp.

+ Ngược lại, sau khi **như thật giác ngộ Tứ Thánh Đế**, việc chân chánh đoạn tận khổ đau **có thể xảy ra.**

Tứ Thánh Đế gồm:

1.Khổ đế: Như thật biết rõ Khổ.

2.Tập đế: Như thật biết rõ nguyên nhân sinh Khổ.

3.Diệt đế: Như thật biết rõ sự đoạn diệt Khổ.

4.Đạo đế: Như thật biết rõ con đường đưa đến đoạn diệt Khổ.

Những bài này chúng ta đã nói nhiều rồi, ví dụ như Khổ đế, Đức Phật thường nói có nhiều cái khổ, nhưng gom lại có tám khổ: Khổ bởi sanh, khổ bởi già, khổ bởi bệnh, khổ bởi chết, khổ bởi yêu thương mà phải chia lìa, khổ bởi oán ghét mà phải gặp nhau, khổ bởi cầu mà không được và khổ bởi Ngũ ấm (Ngũ uẩn: Sắc, Thọ, Tưởng, Hành, Thức) xí thanh (tức là không điều hoà). Đó là tám khổ, nói đơn giản. Còn không, thì nói khổ bởi hoại nên khổ, vô thường nên khổ. Những nỗi khổ như vậy mình phải hiểu, nói chung bản chất ở đời sanh ra là sẽ khổ. Có sanh là có khổ.

Thứ hai là Tập đế (nguyên nhân của khổ) chính là tham ái, nói chung là còn Phiền não. Vì Phiền não còn đưa theo những [dục] vọng, mà những gì vô thường thì sẽ khổ.

Và biết rõ sự đoạn diệt khổ thì sẽ an vui. Đoạn diệt khổ thì sẽ hết khổ, hết khổ như thế nào? Là phải thực hành con đường chấm dứt khổ. Đó là Bát chánh đạo. Trong Bát chánh đạo thì có Tứ niệm xứ: bắt đầu từ Chánh kiến, Chánh tư duy, Chánh ngữ, Chánh nghiệp, Chánh mạng, Chánh tinh tấn, Chánh niệm, Chánh định. Khi có được tám điều đó thì sẽ có Chánh tri kiến, bây giờ gọi là Chánh tuệ. Khi đó gọi là Tuệ giải thoát, Tâm giải thoát và từ đó có những điều khác. Khi có Tuệ giải thoát thì gọi là Giải thoát Tri kiến (trong kinh hay nói như vậy). Chúng ta phải học nhuần nhuyễn cho thấm nhập.

Kết luận: Đức Phật dạy phải nỗ lực để như thật rõ biết Tứ Thánh Đế.

Tức là thấy như thật, là mình thấy trực tiếp bằng trí tuệ của mình, chứ không phải nghe. Bây giờ quý vị nghe là thấy qua nghe, rồi tưởng tượng tư duy, đó là thấy qua trí tư. Mình nghe nói sanh khổ, nghe ông thầy tả sanh ở đời là khổ, hoặc sinh ra là khổ v.v... già lụ khụ khổ, mình thấy khổ, khổ... nhưng đâu có thấy khổ như thật đâu. Khi nào mình đẻ đứa con, mình đau quá, mình mới thấy khổ thiệt. Hoặc là mình thấy đời sống, bữa nay phiếu báo điện tới mà kiểm tra tài khoản không đủ để đóng tiền điện. Rồi con đòi ‘mẹ ơi, mua cho con mấy cuốn sách nữa, bữa nay khai giảng năm học mới rồi’. Cô thì đòi tiền gửi giấy báo năm nay thu bao nhiêu tiền nữa v.v... nói chung một trời hoá đờn mà tiền thì không có. Tiếp tục trong nhà hết gạo rồi, gạo còn đủ nấu bữa nay, mai không có để nấu. Ông chồng gọi điện thoại về, anh rút mất điện thoại rồi, phải mượn điện thoại của người khác. Khổ chồng chất khổ như vậy, lúc đó mới biết sống khổ là như thế nào. Rồi đứa con bệnh nữa, đó là khổ chồng chất của khổ.

Khi đó, mình thấy ngán cuộc đời, sanh ra đời nhiều khi chịu không nổi, họ tự tử luôn, vì khổ quá mà. Không có cách nào vùng vẫy giữa dòng đời, sinh khổ là vậy đó. Chứ không phải mình thấy cuộc đời lúc vui vui, tưng tưng thì làm sao biết sinh khổ.

Còn già khổ thì chỉ thấy thôi, bao giờ mình già thiệt, đi đứng không nổi, ăn cũng không ngon, ngủ cũng không yên, đó là già khổ thiệt. Lúc đó cùm rùm đi không nổi, lúc đó là già khổ thiệt.

Bệnh khổ thì ai trong đời cũng bệnh, có lúc bệnh chịu không nổi mới thấy khổ.

Chết khổ thì nhiều người cứ nói chết là đau rồi mới chết, vậy là bệnh khổ chứ đâu phải đau chết. Chết khổ là chết hoại hết tất cả những gì mình có được trong đời này. Tất cả những gì mình có không đi theo mình nữa, đó là chết khổ. Bây giờ nhà cửa tài sản, xe cộ, mấy chiếc máy bay, đất cò bay thẳng cánh giống như Công tử Bạc Liêu. Rồi đến lúc chết không có gì đi theo mình. Về đời sau thì như tờ giấy trắng, không có gì hết, đó mới là khổ. Tạo lại một sự nghiệp như vậy, cho nên khổ thiệt.

Chứ không phải nói khổ, khổ... Bao giờ mình trải nghiệm thì mình thấy, còn không thì mình tư duy như vậy. Cho nên mình không thấy, mình chỉ nghe thôi, nghe và tư duy gọi là trí văn và trí tư, không phải thực sự trí tuệ mà thấy. Thấy bằng trí tuệ, thấy bằng trực tiếp, mình thấy mà không qua ai nói nữa, người ta nói là duyên, kinh là duyên. Còn khi nào mình thấy đúng như vậy, công nhận như vậy, chấp nhận như vậy và mình biết đó, gọi là biết như thật hay thấy trực tiếp bằng trí của mình. Và biết bốn điều: Khổ, Tập, Diệt, Đạo chứ không phải một điều. Tất nhiên trong kinh, Đức Phật nói ai thấy được một đế thì thấy ba đế còn lại, thật ra một là bốn luôn, tại vì khi thấy một đế thì mấy cái kia tự biết.

Còn bây giờ mình nghe mơ mơ màng màng, giờ con đường đi đến diệt khổ đâu biết là Bát chánh đạo đâu, mình đâu thấy đâu. Nói tu Nguyên thủy, mà nghe bên kia có pháp niệm [Phật] về Tây Phương Cực

Lạc tu tiếp, sướng, là mình cũng tin. Đâu có thấy như thật con đường diệt khổ. Cho nên bậc Tu-đà-hoàn chỉ thấy một con đường đó thôi, không có con đường khác đâu. Máy người phàm phu thì thấy mấy đường khác, vì họ thấy ảo mộng.

Kết luận: Đức Phật dạy phải nỗ lực để như thật rõ biết Tứ Thánh Đế. Đây là điều kiện thiết yếu để đi đến đoạn tận khổ đau.

Không giác ngộ Tứ Thánh Đế → Không thể đoạn tận Khổ.

Giác ngộ Tứ Thánh Đế → mới thể đoạn tận Khổ.

Chúng ta giảng đến đây thôi. Còn phần Nguyên Nhân Còn Tái Sanh cũng hay. Nhưng thôi để bữa khác giảng trong bài Vô ngã luôn, cùng chung một bài thì hay hơn. Bài về Vô ngã thì mình giảng nguyên nhân tái sinh chung vô thì phù hợp. Hôm nay chúng ta nghỉ sớm một chút. Hẹn quý vị hôm khác.

Mời quý vị chúng ta cùng hồi hướng:

Chúng con nguyện đem công đức có được trong thời pháp hôm nay xin hồi hướng đến chư vị Thần, Chư thiên trú ngụ tại nơi đây cũng như Chư thiên trên hư không, Tứ thiên vương, Đế Thích, Đạo lợi, Phạm thiên. Nguyện mong các ngài hoan hỷ lãnh thọ.

Chúng con cũng nguyện xin hồi hướng đến tất cả chư thân quyến thuộc của chúng con trong nhiều đời nhiều kiếp. Nguyện tất cả chư vị hoan hỷ lãnh thọ. Nguyện tất cả đều sớm giải thoát dòng sanh tử.